

"...Przystąpmy równocześnie wszyscy do budowy wspólnego pomnika - olbrzyma, który zamykałby w swych symbolicznych wymiarach całość bojów o Niepodległość, a zarazem i historię Polski, który byłby według słów wieszczki Kościołem narodowych pamiątek ... nazwijmy ten pomnik Kopcem Wolności ... byłby dla młodych serc polskich dzieci plastycznym elementarzem historii Polski, górą miłości Ojczyzny ..."

1932 r. F. Supergan
/inicjator sypania
kopców Odrodzonej Polski/

6 sierpnia 1934 roku uroczystie rozpoczęto prace nad sypaniem
Kopca Józefa Piłsudskiego, w dwudziestą
rocznicę legionowego czynu zbrojnego,

7 lipca 1937 roku ukończono jego budowę.

W tej MOGILE MOGIŁ składano ziemię z miejsc związanych z historią
naszej Ojczyzny, ziemię z pobojuwisk, z miejsc męczeństwa i egze-
kucji, z kraju i całego świata, ziemię z dna Bałtyku i wysokich
Andów. Dotychczas złożono uroczystie ziemię:

- sierpień 1935 r. - ziemię z 40 pobojuwisk legionowych
- 7 lipca 1937 r. - ziemię z 3000 urn z pobojuwisk 1794-1920
1945/46 r. - spod Lenino i Monte Cassino
- 22 marca 1981 r. - 15 ziem z II wojny światowej
- 4 październ. 1981r. - 34 ziemię z lat 1920 - 1945
- 2 październ. 1983r. - 10 ziem /1863r., lata 1939-45, 1982 r./
- 20 maja 1984 r. - 10 ziem z lat 1939 - 1945
- 18 maja 1985 r. - 24 ziemię aż po 1984 r.

x

14 kwietnia 1981 roku Kopicz Józefa Piłsudskiego został uznany
za Pomnik Pamięci Narodowej, a 22 czerwca 1981 r. zarejestrowany
jako zabytek.

Komitet liczy 178 członków /na k.1987 r./. Działają sekcje:
Legionistów /19 osób/, Kadetów II Rzeczypospolitej, P.O.W.,
Żołnierzy Armii Krajowej.

=====

ODESZLI Z NASZEGO GRONA:

ś.p.prof. Tadeusz Strojny
2 pp LP
zm.15 czerwca 1987r.

Wiceprzewodniczący Komitetu
Prezes Krakowskiego Oddziału Związku Legionistów Polskich

ś.p. Adam Nawrocki
zm. 22 listopada
1987 r.

ś.p.płk. Antoni Sikorski
zm. 18 listopada
1987 r.

Pozostaną na zawsze
w naszych myślach i sercach
Cześć Ich pamięci!

=====

Wieczornice historyczno - artystyczne

W 1987 r. przygotowano wieczornice:

- w rocznicę śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego
- wymarszu Pierwszej Kompanii Kadrowej
- + wybuchu Powstania Warszawskiego
- Święta Niepodległości Ojczyzny 11 listopada.

W 1988 roku obok tradycyjnie czczonych rocznic zorganizowane
będą spotkania i odczyty w 220 rocznicę Konfederacji Barskiej
/luty 1768 roku/.

Uroczystości poprzedzą Msze św. w Katedrze Wawelskiej:

20 marca 1988 r.,	godzina 10 ⁰⁰	/imieniny J.Piłsudskiego 19 III/
12 maja 1988 r.,	" 18 ⁰⁰	/rocznica śmierci Marszałka/
5 sierpnia "	" 18 ⁰⁰	/wymarsz I Komp.Kadrowej /
11 listopada "	" 18 ⁰⁰	/Święto Niepodległości/
4 grudnia "	" 10 ⁰⁰	/rocznica urodzin Marszałka/

31 stycznia b.r. spotkamy się na Oplątku w klasztorze OO.Dominikanów,
Kraków, ul.Stolarska 12, godz. 16³⁰

Serdecznie z a p r a s z a m y
Przygotujemy kolejną uroczystość złożenia w Kopcu ziem z miejsc
pamięci narodowej /konieczna zgoda Wydz.Sp.-Admin.Urzędu Miasta/.

Działalność wydawnicza

Obok bieżącej informacji zamierzamy kontynuować
wydawanie "Sowińca" - pisma zawierającego materiały histo-
ryczne źródłowe jak i opracowania, wspomnienia, polemiki,
recenzje, sprawozdania i relacje, okolicznościowe pisma.

Prace konserwatorskie związane z Kopcem

Prowadzone są w każdą sobotę i niedzielę od godziny 11-tej, dojazd autobusem linii 134 do ZOO, a stamtąd ok. 10 minut pieszo /droga oznakowana/. Prace dotyczą samego Kopca, otoczenia wokół niego i pawilonu /w nim: sprzęt, ubrania robocze/. K a ż d y może wykonać pracę stosownie do swego wieku i sił: od zamiatania, zbierania chrustu, sprzątania pomieszczeń, po skarpowanie i przewożenie ziemniaczkami.

W 1987 roku: - wyskarpowano południowy stok na powierzchni ok. 1100 m², wymagało to przewiezienia około 2000 taczek ziemi.,

- pielęgnowanie żywopłotu u podstawy Kopca, dwukrotne przycięcie,
- nawożenie ziemi i wysianie trawy,
- wypełnianie ubytków obsuniętych stoków ziemią,
- przykrycie dwóch studzienek kanalizac. włazami,
- przygotowano 41 tablic informacyjnych.

- prace w pawilonie:

wytynkowanie wschodniej ściany, naprawa instalacji wodno-kanalizac. i uzyskanie ciepłej wody, przebudowa piwnicy na cele warsztatowe /likwidacja nieczynnych kablnic wc, likwidacja zbędnych ścianek działowych, nieczynnej instalacji wod.-kan./, wymiana instalacji elektrycznej /założenie 11 nowych lamp, 8 gniazd/, przerobienie drzwi na balkon i kraty /otwierana/, oczyszczenie ścian z lamperii i gipsowanie, wykonanie kominka.

Po zakończeniu prac przygotowawczych pawilon w miesiącach wiosennych zostanie odnowiony - prace malarskie.

W przyszłości część pomieszczeń zostanie przeznaczona na Muzeum Czynu Niepodległościowego.

Zbiory archiwalne, pamiątki niepodległościowe

Skromny zbiór - dokładnie skatalogowany - jest bardzo różnorodny: czasopisma i dzienniki z okresu międzywojennego i wychodzące aktualnie, głównie te pojedyncze numery, w których zamieszczono materiały dot. Kopca /nry Niedzieli, Przewoźnika Katolickiego, Katolika/. Druki ulotne: zaproszenia, programy uroczystości patriot.-relig., przemówienia, homilie. Są także zdjęcia dokumentujące dawne wydarzenia i obecne. Prosimy gorąco o przekazywanie, udostępnianie różnych pamiątek, czy nawet tylko informowanie nas o ich posiadaniu.

x

KOPIEC I JEGO OTOCZENIE SĄ SWIADECTWEM NASZEJ NARODOWEJ ŚWIADOMOŚCI.
NIECH WYGLĄDAJĄ TAK, BY KAŻDY W ZADUMIE POGHYLIŁ CZOŁO
I ODDAŁ HOŁD TYM, KU CZCI KTÓRYCH USYPANO TĘ MOGIŁĘ.